

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. rugsėjo 6 d.
(OR. en)

10788/18

Tarpinstitucinė byla:
2018/0240 (NLE)

PECHE 265

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Susitarimas, kuriuo siekiama užkirsti kelią nereglamentuojamai žvejybai
atvirojoje jūroje, vykdomai Arkties vandenyno centrinėje dalyje

**SUSITARIMAS, KURIUO SIEKIAMA UŽKIRSTI KELIĄ
NEREGLAMENTUOJAMAI ŽVEJYBAI ATVIROJOJE JŪROJE,
VYKDOMAI ARKTIES VANDENYNO CENTRINĖJE DALYJE**

Šio Susitarimo Šalys,

pripažindamos, kad Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros dalį dar visai neseniai visus metus dengė ledas ir todėl žvejyba tuose vandenyse buvo neįmanoma, tačiau pastaraisiais metais ledo danga tame rajone sumažėjo;

pripažindamos, kad žmogaus veikla Arkties vandenyno centrinės dalies ekosistemų palyginti nepaveikė, tačiau dėl klimato kaitos ir kitokių reiškinių tos ekosistemos keičiasi, ir kad šių pokyčių poveikis nėra gerai žinomas;

pripažindamos, kad maistui ir mitybai itin svarbios geros būklės ir tvarios jūrų ekosistemos ir žvejyba;

pripažindamos Arkties vandenyno centrinės dalies pakrantės valstybių ypatingą atsakomybę ir suinteresuotumą, kalbant apie Arkties vandenyno centrinės dalies žuvų išteklių išsaugojimą ir tvarų valdymą;

atkreipdamos dėmesį į Arkties vandenyno centrinės dalies pakrantės valstybių iniciatyvą, išreikštą 2015 m. liepos 16 d. pasirašytoje Deklaracijoje dėl nereglamentuojamos žvejybos Arkties vandenyno centrinės dalies atvirojoje jūroje prevencijos;

primindamos sutarčių ir kitų su jūrų žvejyba susijusių tarptautinių teisės aktų, kurie jau taikomi Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros daliai, principus ir nuostatas, įtrauktus į:

1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją (toliau – Konvencija),

1995 m. rugpjūčio 4 d. Susitarimą dėl 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos nuostatų, susijusių su vienos valstybės ribas viršijančių žuvų išteklių ir toli migruojančių žuvų išteklių apsauga ir valdymu, įgyvendinimo (toliau – 1995 m. susitarimas),
ir

1995 m. Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos priimtą Atsakingos žuvininkystės kodeksą;

pabrėždamos, kad svarbu užtikrinti Šalių ir Žvejybos šiaurės rytų Atlante komisijos, kuri turi kompetenciją priimti Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros dalies išteklių išsaugojimo ir valdymo priemones, bendradarbiavimą ir koordinavimą, taip pat užtikrinti kitus atitinkamus žvejybos valdymo mechanizmus, kurie nustatyti ir veikia pagal tarptautinę teisę ir atitinkamų tarptautinių organizacijų nuostatas bei programas;

manydamos, kad mažai tikėtina, jog artimoje ateityje verslinė žvejyba Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros dalyje taptų perspektyvi, ir todėl dabartinėmis aplinkybėmis dar per anksti kurti Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros daliai skirtas papildomas regionines arba subregionines žvejybos valdymo organizacijas arba struktūras;

norėdamos, kad, laikantis atsargumo principo, Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros dalyje būtų užkirstas kelias pradėti nereglamentuojamą žvejybą ir kad kartu būtų reguliariai peržiūrimas papildomų išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonių poreikis;

primindamos 2007 m. Jungtinių Tautų deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių;

pripažindamos Arkties gyventojų, įskaitant Arkties čiabuvius, interesus užtikrinti ilgalaikį jūrų gyvųjų išteklių išsaugojimą ir tausų jų naudojimą ir geros būklės jūrų ekosistemas Arkties vandenyne, taip pat pabrėždamos jų ir jų bendruomenių įtraukimo svarbą ir

norėdamos skatinti tai, kad, saugant ir valdant Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros dalies žvejybos išteklius, būtų remiamasi tiek mokslinėmis, tiek čiabuvių ir vietos gyventojų žiniomis apie Arkties vandenyno jūrų gyvuosius išteklius ir ekosistemas, kuriose jie aptinkami,

susitarė:

1 straipsnis

Vartojami terminai

Šiame Susitarime:

- a) Susitarimo rajonas – viena Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros dalis, apsupta vandenų, priklausančių Kanados, Danijos Karalystės (kuri atstovauja Grenlandijai), Norvegijos Karalystės, Rusijos Federacijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų žvejybos jurisdikcijai;
- b) žuvis – žuvų, moliuskų ir vėžiagyvių rūšių, išskyrus Konvencijos 77 straipsnyje apibrėžtas dugno gyvūnų rūšis, individai;
- c) žvejyba – žuvų ieškojimas, viliojimas, suradimas, gaudymas, paėmimas ar surinkimas arba bet kuri kita veikla, kurią vykdant galima pagrįstai tikėtis privilioti, surasti, pagauti, paimti ar surinkti žuvis;
- d) verslinė žvejyba – žvejyba verslo tikslais;
- e) tiriamoji žvejyba – žvejyba, kurios tikslas – įvertinti būsimos verslinės žvejybos tausumą bei galimybes ir tuo tikslu rinkti mokslinius tokios žvejybos duomenis;
- f) laivas – bet kuris laivas, naudojamas, įrengtas naudoti arba numatomas naudoti žvejybai.

2 straipsnis

Susitarimo tikslas

Šio Susitarimo tikslas yra užkirsti kelią nereglamentuojamai žvejybai Arkties vandenyno centrinės dalies atvirosios jūros dalyje, taikant atsargumo principu grindžiamas išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonės, kurios sudarytų ilgalaikę strategiją, kuria siekiama apsaugoti geros būklės jūrų ekosistemas ir užtikrinti žuvų išteklių išsaugojimą ir tausų jų naudojimą.

3 straipsnis

Su žvejyba susijusios laikinos išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonės

1. Kiekviena Šalis laivams, turintiems teisę plaukioti su jos vėliava, suteikia leidimą vykdyti verslinę žvejybą Susitarimo rajone, tik jei laikomasi:
 - a) išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonių, kurios skirtos žuvų ištekliams tausiai valdyti ir kurias priėmė viena arba kelios regioninės ar subregioninės žvejybos valdymo organizacijos arba struktūros, kurios buvo sukurtos arba gali būti sukurtos ir kurios veikia pagal tarptautinę teisę, siekiant valdyti tokią žvejybą pagal pripažintus tarptautinius standartus, arba
 - b) laikinųjų išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonių, kurias Šalys gali nustatyti pagal 5 straipsnio 1 dalies c punkto ii papunktį.

2. Šalys raginamos vykdyti mokslinius tyrimus pagal Jungtinę mokslinių tyrimų ir stebėsenos programą, sudarytą pagal 4 straipsnį, ir pagal atitinkamas savo nacionalines mokslines programas.
3. Šalis gali suteikti leidimą laivams, turintiems teisę plaukioti su jos vėliava, Susitarimo rajone vykdyti tiriamąją žvejybą, tik jei laikomasi išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonių, kurias Šalys nustatė, remdamosi 5 straipsnio 1 dalies d punktu.
4. Šalys užtikrina, kad jų mokslinių tyrimų veikla, susijusi su žuvų gaudymu Susitarimo rajone, nepakenktų neregamentuojamos verslinės ir tiriamosios žvejybos prevencijai ir geros būklės jūrų ekosistemų apsaugai. Šalys raginamos pranešti viena kitai apie savo planus leisti vykdyti tokią mokslinių tyrimų veiklą.
5. Šalys užtikrina, kad būtų laikomasi šiuo straipsniu nustatytų laikinųjų priemonių ir bet kokių papildomų ar kitokių laikinųjų priemonių, kurias jos gali nustatyti pagal 5 straipsnio 1 dalies c punktą.
6. Pagal 1995 m. susitarimo 7 straipsnį Šalys, kurios yra pakrantės valstybės, ir kitos Šalys bendradarbiauja, siekdamos užtikrinti Arkties vandenyno centrinėje dalyje esančių, nacionalinei jurisdikcijai priklausančių ir jai nepriklausančių rajonų žuvų išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonių suderinamumą, kad būtų užtikrintas tų išteklių, kaip visumos, išsaugojimas ir valdymas.
7. Išskyrus 4 dalyje nustatytus atvejus, nė viena šio Susitarimo nuostata neturi būti aiškinama kaip ribojanti Šalių teises, susijusias su Konvencijoje aprašytais jūrų moksliniais tyrimais.

4 straipsnis

Jungtinė mokslinių tyrimų ir stebėsenos programa

1. Šalys sudaro palankias sąlygas bendradarbiauti mokslinės veiklos srityje, siekdamos plėsti žinias apie Arkties vandenyno centrinės dalies jūrų gyvuosius išteklius ir ekosistemas, kuriose jų aptinkama.
2. Šalys susitaria per du metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo sudaryti Jungtinę mokslinių tyrimų ir stebėsenos programą, kuria siekiama gerinti žinias apie Susitarimo rajone esančias ekosistemas ir, visų pirma, nustatyti, ar Susitarimo rajone dabar arba ateityje galėtų būti žuvų išteklių, kuriuos būtų galima tausiai žvejoti, taip pat nustatyti galimą tokios žvejybos poveikį Susitarimo rajone esančioms ekosistemoms.
3. Šalys vadovauja, rengiant, koordinuojant ir įgyvendinant Jungtinę mokslinių tyrimų ir stebėsenos programą.
4. Šalys užtikrina, kad Jungtinėje mokslinių tyrimų ir stebėsenos programoje būtų atsižvelgiama į atitinkamų mokslinių bei techninių organizacijų, įstaigų ir programų darbą, taip pat į čiabuvių ir vietos gyventojų žinias.
5. Įgyvendindamos Jungtinę mokslinių tyrimų ir stebėsenos programą, Šalys per du metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo priima keitimosi duomenimis protokolą ir, remdamosi tuo protokolu, keičiasi susijusiais duomenimis tiesiogiai arba per atitinkamas mokslines ir technines organizacijas, įstaigas ir programas.

6. Šalys rengia bendrus mokslinius susitikimus (susitinkant asmeniškai arba kitu būdu) bent kartą per du metus ir bent prieš du mėnesius iki Šalių susitikimų, vykstančių pagal 5 straipsnį, tam, kad pateiktų savo mokslinių tyrimų rezultatus, peržiūrėtų patikimiausią turimą mokslinę informaciją ir laiku pateiktų mokslines rekomendacijas Šalių susitikimams. Šalys per du metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo priima įgaliojimus ir kitas procedūras, pagal kurias rengiami bendri moksliniai susitikimai.

5 straipsnis

Peržiūra ir tolesnis įgyvendinimas

1. Šalys susitinka kas du metus arba dažniau, jei jos taip nusprendžia. Per susitikimus Šalys, *inter alia*:
- a) peržiūri šio Susitarimo įgyvendinimą ir, jei reikia, apsversto visus klausimus, susijusius su šio Susitarimo galiojimo laikotarpiu pagal 13 straipsnio 2 dalį;
 - b) peržiūri visą turimą mokslinę informaciją, parengtą, įgyvendinant Jungtinę mokslinių tyrimų ir stebėsenos programą, taip pat informaciją, gautą iš nacionalinių mokslinių programų ir visų kitų atitinkamų šaltinių, įskaitant čiabuvių ir vietos gyventojų žinias;

- c) remdamosi iš Jungtinės mokslinių tyrimų ir stebėsenos programos, nacionalinių mokslinių programų ir kitų atitinkamų šaltinių gauta mokslinė informacija ir atsižvelgdamos į atitinkamus žvejybos valdymo ir ekosistemų aspektus, įskaitant atsargumo principą ir galimą neigiamą žvejybos poveikį ekosistemoms, apsvarsto, *inter alia*, ar žuvų pasiskirstymas, migracija ir gausumas Susitarimo rajone leidžia vykdyti tausią verslinę žvejybą, ir tuo pagrindu nustato:
- i) ar pradėti derybas, siekiant sukurti vieną arba daugiau žvejybai Susitarimo rajone valdyti skirtų papildomų regioninių arba subregioninių žvejybos valdymo organizacijų arba struktūrų, ir
 - ii) ar po to, kai buvo pradėtos derybos pagal i papunktį ir kai Šalys susitarė dėl mechanizmų, kuriais užtikrinamas žuvų išteklių tvarumas, nustatyti papildomas arba kitokias laikinųjų išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonės, atsižvelgiant į tuos išteklius Susitarimo rajone;
- d) per tris metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo nustato tiriamajai žvejybai Susitarimo rajone skirtas išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonės. Šalys tokias priemones gali retkarčiais iš dalies pakeisti. Šiomis priemonėmis, *inter alia*, nustatoma, kad:
- i) tiriamoji žvejyba neturi trukdyti siekti šio Susitarimo tikslo,

- ii) siekiant sumažinti poveikį žuvų ištekliams bei ekosistemoms, tiriamoji žvejyba turi būti ribotos trukmės, aprėpties ir masto ir jai turi būti taikomi pagal 4 straipsnio 5 dalį priimtame keitimosi duomenimis protokole nustatyti standartiniai reikalavimai,
- iii) Šalis gali leisti vykdyti tiriamąją žvejybą, tik remdamasi patikimais moksliniais tyrimais ir jei ji yra suderinama su Jungtine mokslinių tyrimų ir stebėsenos programa ir jos pačios nacionaline moksline programa (-omis),
- iv) Šalis gali leisti vykdyti tiriamąją žvejybą tik po to, kai ji apie tokios žvejybos planus pranešė kitoms Šalims ir suteikė kitoms Šalims galimybę pateikti pastabas dėl tų planų, ir
- v) Šalis privalo tinkamai stebėti tiriamąją žvejybą, kuriai ji suteikė leidimą, ir pranešti apie tokios žvejybos rezultatus kitoms Šalims.

2. Siekdamas skatinti šio Susitarimo, įskaitant Jungtinę mokslinių tyrimų ir stebėsenos programą ir kitą veiklą, kurios imtasi pagal 4 straipsnį, įgyvendinimą, Šalys gali sudaryti komitetus arba panašius organus, kuriuose gali dalyvauti Arkties bendruomenių atstovai, įskaitant Arkties čiabuvius.

6 straipsnis

Sprendimų priėmimas

1. Šalių sprendimai procedūriniais klausimais priimami dalyvaujančių Šalių, balsuojančių už arba prieš, balsų dauguma.
2. Šalių sprendimai esminiais klausimais priimami bendru sutarimu. Šiame Susitarime sąvoka „sutarimas“ reiškia oficialių prieštaravimų nebuvimą, priimant sprendimą.
3. Klausimas laikomas esminiu, jei bet kuri Šalis mano, kad jis yra esminis.

7 straipsnis

Ginčų sprendimas

Sprendžiant visus Šalių ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ir taikymo, *mutatis mutandis* taikomos 1995 m. susitarimo VIII dalyje nustatytos ginčų sprendimo nuostatos, nepriklausomai nuo to, ar Šalys taip pat yra 1995 m. susitarimo šalys.

8 straipsnis

Valstybės, kurios nėra Susitarimo šalys

1. Šalys skatina valstybes, kurios nėra Susitarimo šalys, imtis šio Susitarimo nuostatas atitinkančių priemonių.
2. Šalys imasi tarptautinės teisės nuostatas atitinkančių priemonių, siekdamos atgrasyti laivus, turinčius teisę plaukioti su valstybių, kurios nėra Susitarimo šalys, vėliavomis, nuo veiklos, trukdančios veiksmingam šio Susitarimo įgyvendinimui.

9 straipsnis

Pasirašymas

1. Šis Susitarimas teikiamas pasirašyti [vieta] nuo [data] Kanadai, Kinijos Liaudies Respublikai, Danijos Karalystei, atstovaujančiai Farerų Saloms ir Grenlandijai, Islandijai, Japonijai, Korėjos Respublikai, Norvegijos Karalystei, Rusijos Federacijai, Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir Europos Sąjungai ir jį galima pasirašyti per 12 mėnesių nuo tos dienos.
2. Šį Susitarimą pasirašiusios Šalys Susitarimą gali ratifikuoti, priimti arba patvirtinti bet kuriuo metu.

10 straipsnis

Prisijungimas

1. 9 straipsnio 1 dalyje išvardytos valstybės, kurios nepasirašė šio Susitarimo, ir Europos Sąjunga, jei ji nepasirašė šio Susitarimo, prie Susitarimo gali prisijungti bet kuriuo metu.
2. Po šio Susitarimo įsigaliojimo Šalys gali pakviesti kitas realių interesų turinčias valstybes prisijungti prie Susitarimo.

11 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja praėjus 30 dienų po to, kai depozitaras gauna visus 9 straipsnio 1 dalyje išvardytų valstybių ir Europos Sąjungos pateiktus Susitarimo ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo arba prisijungimo prie Susitarimo dokumentus.
2. Po įsigaliojimo šis Susitarimas kiekvienai valstybei, kuri yra pakviesta prisijungti prie Susitarimo pagal 10 straipsnio 2 dalį ir kuri deponavo prisijungimo dokumentą, įsigalioja praėjus 30 dienų nuo to dokumento deponavimo dienos.

12 straipsnis

Pasitraukimas

Šalis gali pasitraukti iš šio Susitarimo bet kuriuo metu, diplomatiniais kanalais depozitarui pateikdama rašytinį pranešimą apie savo pasitraukimą, nurodydama savo pasitraukimo įsigaliojimo datą, kuri turi būti bent šeši mėnesiai nuo pranešimo dienos. Pasitraukimas iš šio Susitarimo neturi įtakos jo taikymui likusiosioms Šalims arba pasitraukiančiosios Šalies pareigai vykdyti šiame Susitarime numatytus įsipareigojimus, kurių ji kitaip turėtų laikytis pagal tarptautinę teisę, nepriklausomai nuo šio Susitarimo.

13 straipsnis

Susitarimo galiojimo trukmė

1. Šis Susitarimas galioja pradinį 16 metų laikotarpį nuo jo įsigaliojimo dienos.
2. Pasibaigus 1 dalyje nustatytam pradiniam laikotarpiui, šio Susitarimo galiojimas pratęsiamas tolesniam penkių metų laikotarpiui (-iams), išskyrus atvejus, kai bet kuri Šalis:
 - a) per paskutinį Šalių susitikimą, kuris vyksta prieš pradinio laikotarpio arba bet kurio tolesnio pratęsimo laikotarpio pabaigą, pateikia oficialų prieštaravimą pratęsti šį Susitarimą arba

- b) ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki atitinkamo laikotarpio pabaigos depozitarui raštu pateikia oficialų prieštaravimą pratęsti šį Susitarimą.
3. Šalys sudaro sąlygas veiksmingai pereiti nuo šio Susitarimo prie bet kokio galimo naujo susitarimo, kuriuo būtų sukurta žvejybai Susitarimo rajone valdyti skirta papildoma regioninė arba subregioninė žvejybos valdymo organizacija arba struktūra, siekiant išsaugoti geros būklės jūrų ekosistemas ir užtikrinti žuvų išteklių išsaugojimą ir tausų jų naudojimą Susitarimo rajone.

14 straipsnis

Ryšys su kitais susitarimais

1. Šalys pripažįsta, kad jos yra ir toliau bus saistomos savo įsipareigojimų pagal atitinkamas tarptautinės teisės nuostatas, įskaitant Konvencijoje ir 1995 m. susitarime nustatytas nuostatas, jos taip pat pripažįsta, kad svarbu toliau bendradarbiauti, vykdant tuos įsipareigojimus net ir tada, kai šis Susitarimas nustoja galioti arba yra nutraukiamas, jei nėra kito susitarimo, kuriuo būtų sukurta žvejybai Susitarimo rajone valdyti skirta papildoma regioninė arba subregioninė žvejybos valdymo organizacija arba struktūra.

2. Nė viena šio Susitarimo nuostata nedaromas poveikis bet kurios Šalies pozicijoms dėl jos teisių ir įsipareigojimų pagal tarptautinius susitarimus ir pozicijoms dėl bet kokio su jūrų teise susijusio klausimo, įskaitant bet kokią poziciją, susijusią su teisių ir jurisdikcijos įgyvendinimu Arkties vandenyne.
3. Nė viena šio Susitarimo nuostata nedaromas poveikis bet kurios Šalies teisėms, jurisdikcijai ir pareigoms pagal atitinkamas tarptautinės teisės nuostatas, nustatytas Konvencijoje arba 1995 m. susitarime, įskaitant teisę siūlyti, kad būtų pradėtos derybos dėl Susitarimo rajonui skirtos vienos ar kelių papildomų regioninių arba subregioninių žvejybos valdymo organizacijų arba struktūrų sukūrimo.
4. Šis Susitarimas nekeičia Šalių teisių ir įsipareigojimų, prisiimtų pagal kitus susitarimus, kurie neprieštarauja šiam Susitarimui ir netrukdo kitoms Šalims naudotis savo teisėmis ar vykdyti savo įsipareigojimus pagal šį Susitarimą. Šis Susitarimas netrukdo ir neprieštarauja bet kurio esamo su žvejybos valdymu susijusio tarptautinio mechanizmo vaidmeniui ir įgaliojimams.

15 straipsnis

Depozitaras

1. Susitarimo depozitaras yra Kanados vyriausybė.
2. Ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentai deponuojami depozitarui.
3. Depozitaras praneša visoms pasirašiusioms Šalims ir visoms Šalims apie visų ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentų deponavimą ir atlieka kitas funkcijas, numatytas 1969 m. Vienos konvencijoje dėl tarptautinių sutarčių teisės.

Sudaryta _____ 201X m. _____ d. vienu originaliu egzemplioriumi kinų, anglų, prancūzų ir rusų kalbomis; visi tekstai yra vienodai autentiški.